

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Serbările dela Alba-Iulia.

Micimea foii noastre nu ne îngăduie să facem o dare de seamă amănunțită a marilor serbări de aniversare a zece ani dela întregirea neamului, ci ne restrângem numai la redarea celor văzute și auzite, a impresiilor câștigate direct.

Greutatea încuarteririi ne-a îndemnat să plecăm cu automobilul în dimineața zilei de 20 Maiu, ca la ora 8 să fim în Alba-Iulia. Încă înainte de Teiuș mersul ni s'a încetinit prin încrucșarea zecilor de autobuse și automobile transportătoare de mulțime. După Sântimbru s'au ivit cetele de săteni din ce în ce mai dese, ajungând să fie o singură și deasă coloană cât era și drumul, încât la podul de fer peste Ampoița au oprit coloana zecilor de automobile timp îndelungat. Dela pod până 'n oraș aceeași coloană de țărani și țărance, cu table ce spuneau comuna și județul de unde erau, ici colo și câte o ceată de „voinici“ tineri, cu steaguri mari. După ele, ca și după port, am văzut că sunt cei veniți din județele Năsăud, Someș, Mureș, Cluj, Turda etc. Tot atâtea grupuri de oameni neselectionați nici ca port nici ca înfățișare. Aproape fiecare, din prevedere, purta și traista cu merinde.

Prin oraș drumul ne-a fost mai ușor, căci până 'n piață ni l-a deschis o mașină oficială, iar de acolo legitimația pe care o aveam ca preoți rânduși la serviciul din catedrala încoronării.

Ajunși la reședința episcopului armatei, ne-am întâlnit Stăpânul, pentru a-l asista la slujba religioasă. Intrați în catedrală n'am putut vedea sosirea cortegiului regal, doar la întâmpinare, la ușa bisericii. Se spune că a fost frumos și întâmpinat cu însuflețire. Trei I. P. S. S. Mitropoliți, al Ardea-

lului, Bucovinei și Basarabiei, încunjuțați de P. S. Episcopi, al Clujului, Dunării-de-jos, Ismailului, Aradului, Constanței, Armatei, șase preoți și doi diaconi, au ieșit întru întâmpinarea M. Sale Regelui, familiei regale, înalta regență. M. Sa Regele Mihai, îmbrăcat în alb, a sărutat crucea și evanghelia și intrând în biserică s'a așezat lângă scaunul regal, între Alteța Sa R. Principesa Mamă Elena și M. Sa Regina Maria, stând tot timpul serviciului divin în picioare și ascultând cu atențiune ecteniile rostite cu glas frumos, însă cam teatral, de diaconul Marius din București, asemeni și răspunsurile corului Carmen. La îndemnul șoptit al Mamei Sale își făcea cu evlavie cruce. Alături a stat și Regina Elisabeta a Greciei și Principesa Ileana. În strana dreaptă era înalta Regență și Regele Greciei, iar în continuare în naia bisericii înaltul guvern, foștii ministrii, înalți demnitari civili și militari, parlamentari, etc. În cealaltă parte erau delegații țarilor străine și corpul diplomatic. În spre altar — cum serviciul se făcea în mijlocul bisericii — a stat înaltul cler. Biserica n'a fost tocmai plină.

După terminarea serviciului divin I. P. S. S. Patriarchul Miron *Cristea*, înalt regent, a rostit cetind, o grandioasă cuvântare. Citând un lung șir de fapte istorice, a arătat rolul ce l-a avut biserica ortodoxă la pregătirea sufletească, susținerea și apoi înfăptuirea unității naționale. A înșirat mănăstirile, bisericile și vlădicțiile înființate și susținute de voievozii români, cari și-au întins stăpânirea și în Transilvania. La felu a arătat unitatea în limbă prin cărțile bisericesti, răspândite pe întreg pământul locuit de Români, apoi grija Românilor din vechiul regat, pentru frații subjuțați, jertfa

mare de vieți omenеști ce au adus-o în războiu, pentru întregirea neamului, încheind cu următoarele:

„Cu sentimente de vecinică recunoștință către frații din vechiul regat, cari pentru desrobirea Ardealului, din cea mai curată iubire de frate, au jertfit hecatombe de cei mai viguroși și iubiți frați ai lor, — cu chemarea Românilor de pretutindenea la iubire și încredere și la cinstită muncă frățească și armonică de consolidare a scumpului patrimoniu câștigat: — ne încredințăm ca și în trecut, în mâna Celui de sus, rostind în rugăciunile noastre zilnice, cuvintele însuflețitului vechiu dascăl dela Brașov:

„Lăudați-l, că e mare Dumnezeu,
C'a păzit cu mână tare
Pe Român, poporul său, — Amin.“

Toți cei ce au fost în biserica încoronării, au trecut în Sala Unirii. Aici li s'au mai adaus episcopii uniți, cu o samă de canonici, cari ca și la încoronare nu au intrat în biserica ortodoxă, ci au făcut serviciu aparte, ca și catolicii, reformații și evreii. (Încercările uniților de a forța guvernul să facă Te-Deum-ul afară în fața bisericii încoronării și nu în biserică nu le-a reușit).

Până s'au adunat invitații în Sala Unirii, întreagă familia regală a trecut în reședința episcopului armatei. Sala abea era plină de jumătate (senatori și parlamentari foarte puțini) când a sosit M. Sa Regele cu înalta suită. A fost primit cu urale. M. Sa Regele, familia domnitoare, înalții regenți și damele de onoare au luat loc pe un podiu improvizat, acoperit cu covoare și scaune simple de cafenea (aranjerii n'au avut se vede atât simț, că dacă n'au putut improviza un tron regal, să fi adus cel puțin niște scaune sau fotole de salon. Cu ce impresie se vor fi dus delegații streini).

Încetând ovațiile, înaltul regent Gh. Buzdugan, a rostit cetind o frumoasă cuvântare, în care a căutat, bazat pe istorie, să justifice drepturile poporului nostru asupra teritoriului Ardealului. În cursul cuvântării a fost viu aclamat M. Sa Regele Mihai și M. Sa Regina Maria. A urmat discursul prim-ministrului I. Maniu, cu o evocare a luptelor duse de cei aleși ai neamului pentru izbândirea supremului ceas

al eliberării, precum și străduințele depuse de conducătorii țării în cei din urmă zece ani de când trăim în România întregită. În numele guvernului aduce Dinastiei omagiile mulțimei adunate la această sărbătoare, tot asemenea și Înaltei Regențe și înalților oaspeți.

Delegații străini au prezentat personal omagiile lor, întregii familii regale și Înaltei regențe.

Totul a decurs cu un fast rigid și cu o însuflețire scăzută căci sala era mai bine de jumătate goală, iar din cei prezenți diplomații, misiunile străine și presa forma jumătate. La 1 Dec. 1918 această sală, — atunci simplă și neîmpodobită cu plăci comemorative și chipuri de voievozi, — gema de lume, însuflețită până la delir. Azi n'a fost nici a mia parte din ce a fost atunci. Dar nici nu se poate, căci o întregire de neam se întâmplă odată într'un mileniu, pe când aniversări mici în fiecare an, iar mari, tot din 5 în 10 ani.

A urmat defilarea privită din tribunele așezate dincolo de clopotnița bisericii încoronării reorganizată ca să impresioneze, prin grupuri reprezentative a porturilor și țărănimii alese, din diferite ținuturi, au plăcut numai grupul veteranilor, al delegaților românilor americani, al sibienilor, al brașovenilor (cu escepția placardelor politice), al studențimii, apoi întreg cortegiul istoric și armata, a cărei defilare frumoasă a fost scărițată de praful stârnit. Ar mai fi fost să defileze și țărănimea în rânduri compacte, din cauza timpului înaintat s'a contramandat. Mulțimea privitoare după defilare năvălind în fața tribunei regale, au improvizat o manifestație de dragoste micului Rege, cum rar s'a văzut.

Au urmat banchete în sala unirii pentru familia regală, înalta regență, o parte din miniștrii și foștii miniștrii, delegațiile străine și corpul diplomatic, precum și episcopii uniți Hossu, Frențiu și episcopul catolic Mailath, (ni s'a spus că au fost invitați pentru faptul că au dus actul unirii (?). La acest banchet n'a fost invitat nici un mitropolit sau episcop ortodox. P. Sf. Lor au fost invitați la banchetul din sala Caragiale, alături de parlamentari și alți invitați.

La masa pregătită pentru popor, din cauza aglomerației și relei organizări a distribuiri, au ajuns prea puțini.

Deodată cu împrăștierea mulțimii găzduite prin satele din apropiere, ne-am reîntors și noi la Cluj, bucușori că am trecut cu bine și această zi mare pe care D-zeu a împodobit-o cu frumusețea soarelui și seninului de primăvară.

d. a.

CREAȚIUNEA LUMII

(Urmare).

VI. Teoriile privitoare la interpretarea Hexaemeronului.

Interpretarea tratatului biblic despre creațiune încă trebuie să aibă o atitudine față de întrebarea: este unitate de vederi între referatul lui Moise și rezultatele de azi ale științei?

Esențiala problemă de deslegat în această legătură de idei este: cum avem să înțelegem cele 6 zile ale creațiunii biblice?

Asupra acestei chestiuni biserica încă nu s'a pronunțat formal. Avem numai păreri de ale scriitorilor bisericesti.

Teologii bisericii ortodoxe orientându-se după majoritatea sf. părinți cred că cea mai corectă interpretare a zilelor cosmogoniei biblice este cea literală. Deci lumea a fost creată de D-zeu în 6 zile obicinuite de câte 24^h.

Își motivează adeziunea la interpretarea literală pe următoarele argumente:

a) Referatul lui Moise despre originea lumii nu este un mit, sau o poezie, ci o istorie. Dacă întreg referatul trebuie interpretat în sens literal, atunci și expresiunea „zi“ trebuie interpretată la fel, cu atât mai mult, cu cât autorul o determină mai de aproape prin seară și dimineață.

b) Pe faptul creațiunii lumii în 6 zile și a odihnei lui D-zeu în ziua a 7-a se întemeiază și sărbătoarea Sâmbetei. Dacă primele 6 zile n'ar fi zile obicinuite, atunci nici ziua a 7-a n'ar fi obicinuită de 24^h, și invers.

c) Nu este incompatibil cu atotputernicia divină, ca lumea să fi fost creată în 6 zile, căci D-zeu ar fi putut-o crea și într'o

singură clipă. A făcut-o astfel, fiindcă astfel a voit.¹⁾

Impotriva interpretării literale se aduc azi următoarele obiecțiuni:

a) Foarte multe locuri din sf. Scriptură nu pot fi interpretate decât alegoric, chiar și în referatul despre creațiune, pasagiul privitor la durata zilei a 7-a, la odihna Creatorului, aparține acestor locuri.

b) Expresiunea ebraică „yom“ în sf. Scriptură adeseori are înțelesul de o durată mai lungă de timp.

c) Fiecă D-zeu a creat lumea în 6 zile, fiecă a creat-o în 6 perioade nedeterminate de timp, atotputernicia Lui cu nimic nu este știrbită.

d) Descoperirile științei nu pot fi trecute cu vederea, fiindcă indirect și ea își are originea la D-zeu.

e) Sf. părinți n'au avut de unde cunoaște descoperirile științelor naturale, pe de altă parte nici n'au considerat păstrarea interpretării pur literale a Hexaemeronului, drept o necesitate a credinței.

Impotriva teologii protestanți și apuseni, ținând cont și de datele sigure ale științelor naturale, au abandonat cu desăvârșire interpretarea literală, încercând în multe forme să aducă în consonanță cosmogonia biblică cu cea științifică. Toate aceste teorii le putem clasa în două grupe și anume: A) grupa teoriilor istorice și B) grupa teoriilor idealiste.

A) Teoriile istorice.

1. Teoria diluviată.

Poate fi considerată drept o variantă a interpretării literale a textului biblic. Căci la fel profesază, că lumea a fost creată în 6 zile de câte 24^h, exact în ordinea expusă în cap. I. al. Genezei. Aderenții ei, ca și aderenții interpretării literale nu admit că știința ar avea posibilitatea să dea vre-un răspuns plauzibil întrebării: cum s'a făcut lumea? Toate perioadele geologice, le pun într'o epocă postadamitică. Potopul lui Noe prin dimensiunile lui catastrofale este „cauza“ esențială, care explică diferitele formațiuni geologice.

[Această teorie fiindcă ținea cont de interpretarea tradițională, la început avea mulți aderenți.

¹⁾ cf. Comoroșan „Dogmatica ortodoxă p. specială“ p. 281; Mihălcescu „Dogmatica specială“ cursuri p. 308.

Cu cât însă științele naturale au reușit să smulgă naturii mai multe mistere, teoria diluvială, ca și interpretarea literală, pe încetul a fost părăsită, azi abia mai are câțiva reprezentanți în biserica apuseană și unul singur la protestanți. Intre aceștia putem aminti pe Bosizio, Veith, Triszl, Müller și protestantul Keil.¹⁾ Atitudinea lor este considerată azi de inexplicabilă, când cu toate că sunt conștii de contradicția părerii lor față de rezultatele științelor naturale, perzistă în a o ținea, pe motivul că nu-s convinși de temeinicia rezultatelor științelor naturale.

Explicarea verbală a celor 6 zile, privită din punct de vedere pur exegetic este îndreptățită, totuși ridică prea multe greutăți de ordin științific. Iar încercarea de a explica prin potopul biblic care n'a durat mai mult de un an și mai mult ca sigur că a fost numai parțial, puternicele formațiuni ale straturilor pământului, este o absurditate. Cum este apreciată azi teoria diluvială se poate vedea din următoarele citate: „Cine crede că poate explica printr'un singur potop, care a ținut aproximativ un an, acele schimbări de straturi ale pământului, acele formațiuni de mări și râuri, și marea mulțime de pietrificări și fosile, cari sunt despărțite între olaltă prin mii de metri și sunt adânc îngropate în masse de piatră, își pierde dreptul de a mai fi luat în serios.“²⁾ Această explicare nu corăspunde nici cu ceea ce ne povestește sf. Scriptură despre potop — fiindcă potopul biblic, n'a putut provoca evoluții atât de puternice, pe cum sunt cele pretinse de geologie și paleontologie în diferitele faze de dezvoltare ale pământului.³⁾

„În posibilitatea creierii lumii prin D-zeu în decurs de 6 zile de câte 24 de ore nu avem să ne îndoim. Însă în fața rezultatelor științei naturale moderne, probabilitatea unei astfel de creațiuni nu este de crezut. Nu este posibil a considera de inadmisibile expunerile geologiei și paleontologiei sprijinite pe un bogat material documentar, privitoare la o evoluție de mii de ani, cât timp această evoluție nu contrazice nici puterea, nici bunătatea, nici înțelepciunea divină: un D-zeu care a creat o lume capabilă să se desvolte, este neasemănat mai mare, mai înțelept și mai puternic, decât un D-zeu, care a creat diferitele lucruri din lume deodată.“⁴⁾

„Dacă în tratatul biblic despre creațiune ne obvine noțiunea zi, nu însemnează că activitatea creatorică a lui D-zeu este încadrată într'un răstimp de 6 zile de câte 24 ore. Tratatul nu are în vedere să dea o cronică a diferitelor momente din creațiune, care să satisfacă curiozitatea omenescă, ci printr'o formă simplă de expunere să facă înțelegibil chiar și pentru copii, că D-zeu este creatorul lumii. Expunerea pornește, precum

cu tot dreptul observă Thomas de Aquino, dela ordinea prezentă și durabilă a lucrurilor, și nu amintește nimic despre lucrurile trecute, ori ascunse privirilor omenești; ordinea și succesiunea zilelor, este orientată după ordinea și deosebirea lucrurilor, cari sunt evidențiate de lumină“ (v. 2.)¹⁾

2. Teoria restituțiunii.

Aderenții acestei teorii cred că în Gen. I. 2 ar fi vorba despre o pustiire a lumii amintite în Gen. I. 1. Deci înaintea lumii existente ar fi fost o altă lume, care printr'o catastrofă provocată de căderea unei părți a îngerilor cari o populau a fost distrusă, prefăcută în haos. Din acest haos D-zeu apoi a creat lumea actuală în 6 zile, în ordinea descrisă de Moise. Astfel că vorbind despre creațiunea lumii actuale e mai consult s'o numim restaurare. Iar tot ceea ce ne învață geologia despre formarea straturilor pământului și despre pietrificării aparțin răstimpului dintre cele descrise de autorul biblic în v. 1 și v. 3.

Restituționismul nu are nici un punct de razem în sf. Scriptură, iar greutățile cari se ridică din partea științelor naturale sunt mai mult ocolite decât înlăturate.

[Restituționismul este de o dată ceva mai nouă. Pentru prima oră a fost formulat în 1814 de preotul scoțian Thomas Chalmers († 1847). Lui îi urmă la 1836 naturalistul englez Will. Buchland și cardinalul Nik. Wisemann. În Germania teoria a fost adoptată în special de protestanți. O profesază (Ernst W. Hengstenberg „Die Bücher Moses und Aegypten“; Andr. Wagner „Geschichte der Urwelt“; Frz. Delitsch „Bibl. Comm. über das A. T.“; Joh. Heinr. Kurtz „Lehrb. der heiligen Geschichte“, „Bibel und Astronomie“. A avut aderenți și între teologii apuseni pe Ant. Westermayer „Das A. T. u. seine Bedeutung“ și Christ. Herm. Vosen „Das Christentum und die Einsprüche seiner gegner“.)

E logic să li-se obiecționeze, că zadarnic forțază textul biblic pentru a ajunge la o concluzie lipsită de orice teme. Voind ca printr'o singură lovitură să împace și geologia, dar în acelaș timp să rămână și pe lângă interpretarea literală, pe de-o parte falsifică tratatul biblic, pe de altă ocolte în loc să rezolve greutățile ridicate de geologie. Căci nici în Gen. I. 1 nu-i vorba despre creațiunea și existența unei lumi similare cu a noastră și nici în Gen. I. 2 nu-i vorba despre o catastrofă care să fi distrus o lume care a existat mii de ani. Din contră ambele versuri stau în strânsă legătură și se referă la creațiunea materiei haotice din care D-zeu modelează lumea.

¹⁾ Dr. K. Fruhstorfer „Weltschöpfung und Paradies nach der Bibel“ p. 19.

²⁾ Schanz „Apologie“ p. 693.

³⁾ Zapletal „Der Schöpfungsbericht“ p. 54.

⁴⁾ Wassmann „Die christliche Naturauffassung im Lichte der modernen Forschungsergebnisse“ p. 130. cf. K. Fruhstorfer p. 19.

¹⁾ I. Selbst „Handbuch zur Biblischen Geschichte“ p. 110.

²⁾ Specht „Lehrbuch der Apologetik“ p. 138.

Este apoi imposibil ca Moise inspirat fiind de D-zeu să nu fi știut nimic de împrejurarea că îngerii au fost populația primei lumi, și că mulțumită căderii unei părți a îngerilor s'a distrus, dacă într'adevăr aceasta ar fi fost realitatea.

Nici geologia nu se declară împăcată cu această teorie. Îi obiectionează: desigur primei lumi îi aparțineau și corpurile cerești, în special soarele, cum se poate totuși că în referatul biblic este amintit abia în ziua a 4-a, a creațiunii a doua?]

3. Teoria concordanței (periodismul).

Este singura teorie care privește cu seriozitate rezultatul științelor naturale, căutând să facă o apropiere între cosmogonia biblică și cea științifică. În esență se reduce la următoarele: Expresiunea ebraică „yom“ în sf. Scriptură nu însemnează numai o zi de 24^h, ci și un period nedeterminat de timp. (v. ps. 89, 4; Is. 2, 17). În acest ultim senz trebuie s'o luăm și în cosmogonia biblică. Moise deci nu intenționează să ne spună că D-zeu a creat lumea cu tot ce-i aparține în 6 zile, ci în 6 perioade de timp. Ori între aceste perioade biblice și perioadele științifice este o absolută concordanță.

[Teoria concordanței este azi profesată nu numai de mulți teologi, ci și de naturaliști. Între teologi pot fi amintiți ca cei mai de seamă: I. Bapt. Pianciani „Cosmogonia naturalis“; Fried. Pfaff „Schöpfungsgesichte“; Seisenberger „Einführung in die Hl. Schrift“; Kaulen „Der biblische Schöpfungsbericht“; Gutberlet „Gott und die Schöpfung“; Schlögl „Der biblische Schöpfungsbericht“ etc. Între naturaliști: Kreichgauer, Falbesoner, Waagen și Braun.

Părerea aderenților teologi este că Moise în primul capitol al Genezei descrie mersul istoric al creațiunii lumii, întocmai precum știința a stabilit dezvoltarea ei. Iar dacă ziua biblică o considerăm de period, fapt la care adevărurile de credință ale bisericii nu ne opresc, referatul biblic merge mână în mână cu tratatele științifice.

(Va urma).

Muntean

CREȘTINI!

Fiecare din voi ați văzut sau ați auzit că **Catedrala ortodoxă din Cluj** nu se poate termina din lipsă de fonduri.

Acum se licitează un automobil în favorul acestei Catedrale. Oferiți și voi câțiva Lei, de cari vă puteți lipsi și astfel veți avea mulțumirea sufletească de a contribui la zidirea unei biserici, pe lângă posibili-

tatea de a câștiga un automobil, care se va trage la

LOTERIE

în ziua de *20 Octombrie a. c.* în localul primăriei Cluj, sub supravegherea dlui primar al orașului Cluj, dlui prefect al județului Cluj și dlui procuror general.

Un bilet care conține

10 numere câștigătoare
== costă numai 20 Lei. ==

Dacă cumpărați 10 sau mai multe bilete, numele dvs. va figura ca donator și se va publica prin ziare.

Trimiteți suma destinată la Consistorul ortodox, la Librăria Anca sau la oricare bancă din Cluj, indicând că este pentru loteria în favorul Catedralei și veți primi imediat numerele corăspunzătoare. Taxa recomandată de expediere este 15 Lei.

Serbare mare la Ocna-Dejului.

Ziua de 10 Maiu a fost sărbătorită în Ocna-Dejului cu un fast deosebit. Proporțiile acestei serbări au crescut mai ales, fiindcă pentru prima dată s'a arătat streinilor din acea comună, trecutul plin de glorie al poporului românesc și dreptul sfânt al stăpânirii asupra acestui pământ.

Serbarea a fost aranjată la intervenția parohiei noastre ortodoxe, care ținea să procure tuturor locuitorilor comunei, un prilej de veselie.

După serviciul divin în biserică, în frunte cu preotul local, ne-am adunat în curtea școlii, unde au venit și autoritățile locale, muncitorii dela mină cu fanfara în frunte și preoții celorlalte confesii. De pe tribuna frumos aranjată, s'au ținut câteva discursuri.

Întăiu preotul ortodox, dl Perhaită, a rostit un cuvânt ocazional, bine priceput de adunare și îndelung ovaționat, apoi p. gr.-cat. și în sfârșit cel-ce scrie aceste șire.

Învitat de popor, anume s'audă din gura unui neinteresat, despre trecutul poporului românesc, am ținut cu plăcere un discurs, ce a produs multă lumină în sufletul tuturor.

Figurile Voevozilor noștri, prezentate în grai răsplat poporului, suferințele din de-

cursul a 18 veacuri, apoi zilele mărețe ale redeșteptării noastre naționale, au făcut pe toți să creadă că într'adevăr poporul românesc e îngrijit de Provedința Divină și anume așezat în mijlocul a două lumi, apuseană și răsăriteană, ca să devină un popor puternic, cu o cultură a sa proprie, mijlocitoare de pace și iubitoare de Dumnezeu, ceea-ce de fapt a fost ținta oratorului.

Tot atunci și-au auzit și minoritarii de față, cuvântul înțelegerii. Noi, Români, îi iertăm pentru faptele trecutului, dar ținem să știe că nu-i uităm. Drept aceea ar fi bine, ca de pe acum să înceapă a se împăca, chiar acolo în Ocna, cu noua situație, și în loc de intrigi, mai bine să se conformeze legilor românești.

Și cum poporul din Ocna era încă în nedumerire, dacă uniții sunt adevărații Români, sau ortodocșii, acolo s'a rezolvat și această întrebare; la sfârșitul serbării toți, ortodocși și uniți, confirmau sentențios, despre oratorii noștri, că aceștia sunt adevărații Români.

Coresp.

	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	
--	---	---

Conferința preotească a tractului Reghin.

Activitatea pastorală a preoțimei noastre, se cunoaște din munca individuală a fiecărui păstor în parohia sa, dar — se cunoaște în special atunci, când preoții, din întreg tractul se adună în câte o parohie pentru a propovădui cuvântul evanghelic. Astfel de întruniri, sunt prilejuri de a auzi și a vedea pe slujitorii altarelor la munca sfântă pentru întărirea sufletelor creștinești cu lumina adevărului și înțelepciunii d-zeești.

Acestea ar trebui să le vadă și să le cunoască aceia, cari încearcă a reda preoțimea ca o masă lipsită de conștiința chemării sale, aserțiune pe care credincioșii din parohia *Lunca-Bradului*, ar desminți-o categoric.

Conștie de chemarea sa sfântă, preoțimea tractului Reghin în frunte cu vrednicul ei protopop Ion *Maloș*, s'au prezentat în număr aproape complet în zilele de 16 și

17 Martie în parohia *Lunca-Bradului*. În dimineața zilei de 16 crt. apăreau de prin toate văile acestei parohii extinse credincioșii, pentru a participa la Sf. Liturgie servită în sobor. La priceasnă a predicat părintele Emil *Colceriu* din Săcalul de pădure despre: „Viața viitoare și foloasele rugăciunii“. Predica fiind ținută cu tâlc, poporul a ascultat-o cu viu interes.

După Sf. Liturgie s'a mărturisit un mare număr de credincioși, precum și preoții.

În ziua de 17 Martie glasul de chemare a clopotelor, n'a fost numai aramă sunătoare, ci a fost glasul tainic de chemare sfântă, pe care credincioșii l-au urmat, căci dealul pe care este situată biserica frumoasă și renovată complect, era acoperit de creștini, iar biserica a fost necăpătoare pentru numărul mare de oameni, care a alergat cu sete în suflet pentru a sorbi din apa vie, pe care evanghelia lui le-o oferea. Serviciul în sobor oficiat de 14 preoți și cântecele dela strană executate tot de preoți, au insuflat duioșie și respect în sufletele creștinești, pentru cele sfinte. În decursul Sfintei Liturgii s'a împărtășit un mare număr de credincioși, precum și preoții.

La sfârșitul Sfintei Liturgii a predicat părintele Gheorghe *Cazan* din Filea despre „Pismă“. Subiect foarte bine ales, azi când acest rău este așa de încuibat în sufletul poporului și aduce atâtea neajunsuri morale și chiar și materiale pentru el. Predica a fost ținută cu suflet și claritate, încât a fost ascultată de credincioși cu multă atențiune și cu deosebit interes.

După Sf. Liturgie poporul a trecut la școală, unde, părintele-protopop I. *Maloș* printr'o cuvântare plină de avânt și învățături frumoase deschide conferința, dând cuvântul păr. Constantin *Cotuțiu* din Ibănești-Păd. vorbind „*Despre Sudălmi*“. Dsa își desvoaltă conferința frumos și cu tâlc, relevând răul mare și obiceiul urât al poporului de a înjura cele sfinte, fapt care împietrește sufletele și predispune spre alte rele.

După masă este conferința intimă, cu următoarele subiecte: „Situația religios-morală“ a parohiei de preotul local Petre *Cadar*. Dsa arată greutățile pe cari le în-

timpină întru promovarea intereselor religioase în parohie, provocate adeseori de factorii străini de biserică.

Părintele Vasile Gliga din Ibănești-Sat despre săvârșirea Sf. Taine a Botezului și Sf. Maslu, arătând dorința uniformizării în ce privește administrarea lor.

Se deschide apoi discuție liberă asupra conferințelor și predicilor, precum și alte chestiuni în legătură cu acțiunile pastorale și diferite mijloace înspre îndeplinirea idealului pe care îl urmărește sf. biserică și slujitorii ei.

Părintele-protopop încheie conferința, mulțumind părintelui P. Cadar pentru grija pe care a purtat-o preoților găzduindu-i, precum și dlui notar G. Târnoveanu și membrilor consiliului parohial, cari au arătat deosebit interes conferinței preoțești, îndemnându-i la muncă dreaptă și cinstită pentru neam și biserică lui strămoșească.

Pr. M. G.

CRONICA

In chestia concordatului. Preoțimea din Capitală și din jud. Ilfov, adunată în mare număr, cu prilejul conferințelor pastorale anuale, a ținut o ședință a asociației generale preoțești, Miercuri, în care s'a ocupat de chestiunea concordatului. S'a citit și discutat textul concordatului depus de guvern în Senat pentru ratificare. Preoțimea găsește, că multe din stipulațiunile concordatului sunt adânc jignitoare pentru biserică română ortodoxă, — declarată dominantă prin constituție, — ca și pentru sentimentul național și pentru demnitatea statului român. Prin privilegiile ce se acordă bisericii catolice, biserică dominantă este pusă în inferioritate, față de cea catolică și unită. S'a decis dar, ca să se facă un stăruitor apel către P. P. S. S. Chiriarhi și către toți parlamentarii români ortodocși de a susține în parlament respingerea „de plano“ a concordatului. Se va aduce la cunoștința poporului drept credincios primejdia religioasă și națională la care ar fi expus, dacă s'ar admite concordatul. Se pun mari nădejdi în atitudinea ce va lua I. P. S. Patriarh și Înalt

Regent, căpetenia bisericii ortodoxe române și suveranul națiunii. Deasemeni se contează mult pe prudența membrilor uniți din guvern, cari, conduși de tactul politic ce nu trebuie să lipsească oamenilor de stat, nu vor admite votarea unei legi care dă privilegii excepționale confesiunii cărora domniile lor aparțin.

Președintele „Asociației generale a preoților“.

Escludere din monahism. Sfânta Episcopie din Constanța cu rezoluția Nr. 1211 din 15 Aprilie crt. face cunoscut că a dispus escluderea din comunitatea monahală a ierodiaconului *Antinoghen Tântar*, ridicându-i-se totodată și dreptul de a mai sluji cele diaconești, cu începere dela 1 Aprilie a. c. dată dela care rămâne simplu monah, unde va fi primit.

Consiliul Eparhial.

Câmpul e bun. Știri sosite din toate județele, cu privire la starea semănăturilor, sunt din cele mai îmbucurătoare. Semințele distribuite au sosit la timp, sătenii desfășoară activitatea cea mai încordată pentru terminarea arăturilor, iar ploile căzute în ultimul timp fac ca semănăturile de primăvară să se prezinte în condițiuni excepțional de frumoase. Acolo unde semănăturile de toamnă au degerat (sudul Basarabiei, al Moldovei, câmpia Dunării din județele de est ale Munteniei și rari puncte din Ardeal și Banat) s'au întors și s'au semănat cu porumb. În cursul lunii Mai, semănăturile vor fi complete. Din multe județe vin vești că suprafețele însemănțate întrec pe cele din anul trecut. Astfel, cu toată sărăcia anului trecut, cu toată asprimă gerului și lungimea iernii, grație muncii desfășurate de plugari și a timpului favorabil din lunile Aprilie și Mai, starea semănăturilor ne dă cele mai frumoase speranțe. (Știrile sunt date de ministerul domeniilor).

BIBLIOGRAFIE

„O mie de pilde pentru viața creștină“ este cea mai nouă lucrare a P. Sf. S. Episcopului Aradului *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, scrisă în colaborare cu profesorii dela Academia Teologică din Arad: *Dr. Nicolae Popoviciu* și *Dr. Gheorghe Popoviciu*. Cele o mie de pilde sunt luate din

viața personalităților celor mai cunoscute ale istoriei universale, din istoria creștinismului, din istoria națională și din viața de toate zilele. Fiind aranjate *în mod alfabetic, după materiile* despre cari tratează cartea, se poate utiliza cu cea mai mare ușurință. Cel ce dorește să illustreze teoria prin realitate, prin exemple luate din viață, nu este nevoit să-și piardă timpul cu căutarea lor, căci lucrarea prezentă îi oferă imediat materialul necesar. Astfel preoții predicatori, profesorii, învățătorii și conferențiarilor au câștigat în cartea aceasta un ajutor de neprețuit. Cuprinde 415 pagini. Prețul Lei 200. Se poate comanda la *Librăria Diecezană în Arad, la Librăria Pavel Suru în București*, precum și la alte Librării dela centrele eparhiale.

— Au apărut: „*Memoriile unui duhovnic*“, studiu pastoral, de Prot. Vasile Gan. Prețul 100 L. Se poate comanda dela Redacția „*Renașterea*“.

— Recomandăm să se cumpere pentru bibliotecile parohiale și cele școlare cărțile: „*Activitatea simfurilor în învățământ*“ și „*Șederea în școală și urmările ei*“ de Gh. Moian.

Costă 40 Lei exemplarul și se pot procura dela dl Spiridon Moian, Intendent Maior în retragere Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 45.

Consiliul Eparhial.

❁ | PARTEA OFICIALĂ | ❁

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 1169—1929.

A. V I Z

Se aduce la cunoștința onor. preoțimi, — îndeosebi a celei din județul Cluj, — spre orientare și conformare, următoarea adresă a Inspectoratului reg. XI Sanitare, Serv. Sanitar al jud. Cluj Nr. 614/1929 adm.:

„Alcoolismul a devenit, atât pentru populația dela orașe cât și pentru cea dela sate, un adevărat flagel. Ravagiile ce le face sunt înspăimântătoare. Ruinează sănătatea, decimează populația și ne sărăcește neamul.

245 de fabrici de spirt își varsă otrava în mijlocul populației, prin 52.800 cârciume.

Lumea se plânge de criză de bani, de sărăcie,

dar poate cheltui pentru această otravă 16 miliarde Lei la an, care face aproape jumătate suma din cheltuelile statului, la an.

Pe lângă ruina materială ce o aduce populației, sunt îngrozitoare urmările ce le are asupra corpului omenesc și statisticele ne dovedesc, că și cea mai mare parte a crimelor e săvârșită în stare de ebrietate (60%).

Fruntași ai neamului, văzând răul ce ne amenință, s'au înrolat ca luptători contra alcoolismului, înființând o societate numită „*TEMPERANȚA*“, cu sediul în București, care desfășură o activitate foarte rodnică. Această societate dorind a-și estinde activitatea în întreagă țara, având încuviințarea și sprijinul Ministerului, ne-a trimis un Apel, ca să ne înrolăm și noi între luptătorii contra alcoolismului, înființând în toate comunele **din județul Cluj**, societăți cari să lupte contra alcoolului.

În privința aceasta am și dat dlor medici de circ. rur. ordinul cu Nr. 1460/928 și ne-a și succes să înființăm în câteva comune astfel de societăți. Neputând avea însă în toate comunele medici, cari să facă propagandă și cari ar putea influența mai bine asupra populației, lucrarea noastră e anevoioasă și nu putem obține rezultatul care îl dorim.

Onor. preoțime e rugată ca în conțelegere cu dnii medici de circ. rur., cărora le-am dat instrucțiunile necesare, să înființeze astfel de societăți în toate comunele județului Cluj și să se îngrijească ca acelea să prospereze.

Condiția de a fi primit cineva în societate e: să se oblighe, că nu se va îmbăta; se va feri de a bea beuturi tari, cum e vinarsul, țuica, „săcărea“, rom. Poate să bea însă: vin cu apă minerală ori sifon, bere ori altă beătură nevătămătoare sănătății. Acel membru, care se va îmbăta se va elimina din societate.

Totodată Vă rugăm să dați ordin, ca la pomenele obicinuite la înmormântări, să nu se servească beuturi alcoolice.

În caz când populația nu va voi să respecte acest ordin, vom fi siliți a lua măsuri mai severe pentru sistarea acestui obicei.

Pentru a cunoaște măsurile ce veți binevoi a lua, Vă rog să ne avizați, iar în caz când careva dintre dnii preoți ar avea nevoie de ceva informații să se adreseze la serviciul nostru și cu plăcere le stăm la dispoziție.“

Consiliul Eparhial.